

EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA“

„Carmen„

G. Bizet' ooper 4 vaatuses

Lavastaja: Stalini preemia laureaat, ENSV rahvakunstnik, VNFSV
teeneline kunstnik ALEKSANDER VINER

Dirigent: Stalini preemia laureaat, ENSV rahvakunstnik
KIRILL RAUDSEPP

Lavakujundus: ELDOR RENTER

Kostüümi- ja jüestuskujundus: ENSV teeneline kunstitegelane
NATALIE MEI

Tantsude seade: ENSV teen. kunstnik ARTUR KOIT
ENSV teen. kunstnik BORIS BLINOV

Näitejuh'i assistent: HELENE NEMIROVITŠ-DANTŠENKO

Peakoormeister: Stalini preemia laureaat, ENSV teeneline kunstnik
TIIU TARGAMA

Osalised:

Don Jose, seersant	ENSV teen. kunstnik VIKTOR GURJEV ALEKSANDER PÜVI
Escamillo, torreadoor	Stalini preemia laureaat, ENSV rahvakunstnik GEORG OTS Stalini preemia laureaat, ENSV teen. kunstnik GEORG TALEŠ Stalini preemia laureaat, ENSV teen. kunstnik VOOTELE VEIKAT

Le Dancairo	ANTS AASMA
Salakaubitsejad	OSKAR VIHANDI ✓ JAAN JOHANSON
Remendado	GEORG AAN OSKAR VIHANDI FELIKS JUHANDI ✓
Zuniga, kapten	ENSV teen. kunstnik OTT RAUKAS ✓ AUGUST SEPP
Morales, seersant	Stalini preemia laureaat, ENSV teen. kunstnik VOOTELE VEIKAT ✓ ANTS AASMA
Carmen, mustlane	Stalini preemia laureaat, ENSV rahvakunstnik OLGA LUND ✓ SILVIA URB
Mikaela, maatütarlaps	AINO KÜLVAND ✓ KLAUDIA TIIDUS PAULA PADRIK
Frasquita	AINO KÜLVAND KLAUDIA TIIDUS ✓
mustlased, Carmeni sõbratarid	
Mercedes	LUDMILLA ISSAKOVA ✓ LIIDIA PANOVA
Lilas Pastia	JAAN JOHANSON

Etenduse juht: JAAK RANDVA

Puuk ✓

Tantsudes:

II vaatuses Mustlased:

AIGI RÜÜTEL, GEENI RAUDSEPP, SIGNE TAMM, MERCEDES VÄLJAK, MARGARITA MONAKOVA, EKATERINA KUSKOVA, HELJU NAEL, HILJA LIIV, ASTA OLO.

IV vaatuses I tants Mantonedega: UNO PUUSAAG, GARIBALDI KIVISALU, ERICH ÜLEVAIN, HERMAN PALANG, ILMAR SILLA, JOHANNES VIIRG, ALEKSEI TSUGAI, DAVID ŠUR, SULEV NÕMMIK, PEETER ROOS, HANS NIELÄNDER.

II tants mustlastants — ÜLLE ULLA või MAI MURDMAA või ELONA SPRIIT või SIGNE TAMM, ANATOLI HANSON.

III tants «Olé» — JUTA ARG, ENSV teen. kunstnik INGE PÖDER, HILDA MALLING või AINA PETERSONS, ASTA OTS, YVONNE RAKSNEVITŠ või VEERA LEEVER ja kogu balletirühm.

ESIMENE VAATUS

Väljak Sevilias. Sõjaväe vahtkond tubakavabriku läheduses. Ilmub Mikaela — tütarlaps maalt —, kes tuli siia, et näha Don Jose'd. Seersant Morales soovib tal oodata, kuna varsti saabub Jose uue vahtkonnaga. Mikaela lahkub, lubades tulla tagasi, kui tuleb Jose.

Vahtkonna vahetus.

Kapten Zuniga küsitseb Jose'd tubakavabriku neidude kohta, kuid viimast ei huvita keegi peale Mikaela.

Kõlab kellahelin, mis teatab, et vabrikus on alanud lõunatund. Ilmuvad vabrikutüdrukud, nende hulgas Carmen. Noored tervitavad teda, ainult Don Jose ei pane Carmenit tähele.

Püüdes Don Jose tähelepanu enesele tõmmata, laulab Carmen Habaneerat ja viskab talle lille. Lõunavaheaeg on lõppenud, kõik lahkuvad. Väljakule jääb vaid Don Jose, ta tõstab lille.

Tuleb Mikaela, kes toob Don Jose'le emalt kirja, kingitusi ja suudluse. Don Jose on liigutatud. Ta mõtted kanduvad kodukülasse, kus ta viibis lapseas.

Mikaela lahkub. Don Jose loeb kirja. «Ära karda, emake,» — kõneleb ta, — «olen truu Mikaelale, ta saab mu kaasaks. Aga sina lill, kuri nõid...» Don Jose tahab visata lille...

Vabrikus puhkeb riid. Kapten Zuniga annab käsu vahistada riitu tekitaja — Carmen. Don Jose ülesandeks jääb vahistatud Carmenil valvamine.

Armunud Carmen laulab laulu, milles kutsub Don Jose'd kohtamisele Lilas Pastia kõrtsi. Võlutud Carmenil ilust, laseb Don Jose tal põgeneda.

TEINE VAATUS

Lilas Pastia kõrts. Mustlannad laulavad ja tantsivad. Zuniga sõbrutseb Carmeniga. Temalt kuuleb Carmen, et Don Jose oli vahistatud selle eest, et lasi teda põgeneda, kuid on nüüd jälle vaba. Ilmub torreadoor Escamillo. Tervitustele vastab ta lauluga. Ta paneb tähele ilusat mustlannat Carmenit, kuid Carmen ei hooli temast.

Lilas Pastia saadab külalised ära ja sulgeb kõrtsiukse. Jäävad Carmen ja ta sõbratarid Frasquita ning Mercedes ja salakaubitsejad oma päälükute Dancairo ja Remendadoga.

Salakaubitsejad kutsuvad tütarlapsi kaasa ohtlikule retkele, kuid Carmen keeldub. Ta on armunud Don Jose'sse ja ootab teda.

Emalt kostab laul. Ilmub Don Jose, täis kirge. Carmen võtab ta vastu rõõmuga. Äkki kostab signaal, mis kutsub sõdureid loendusele. Carmen püüab Don Jose'd veenda, et ta põgeneks temaga mägedesse, kus neid ootab vabadus. Jose ei taha reeta vannet ja otsustab minna kasarmusse. Seal ilmub tema ülemus kapten Zuniga, kes käsib Don

Jose'd lahkuda. Armukade Don Jose tõstab mõõga oma ülemuse vastu. Vastased lahutatakse. Don Jose saatus on nüüd otsustatud — ta jääb salakaubitsejate juurde, sest teist võimalust tal ei ole.

KÖLMAS VAATUS

Salakaubitsejad on mägestikus. Nendega on kaasas Don Jose. Talle meenub ta ema, ta kodukoht. Carmen armastus Don Jose vastu on jahtunud ja ta soovib tal nende juurest lahkuda, kuid Don Jose armastab teda endiselt. Frasquita ja Mercedes ennustavad kaartidel. Seda teeb ka Carmen; kaardid kuulutavad talle surma.

Jättes Don Jose valvele, lähevad salakaubitsejad peitu. Ilmub Mikaela, kes otsib Don Jose'd, et päästa teda. Kuuldub lask, ilmub Escamillo, kes õnnelikult pääsis Don Jose lasust. Ta otsib Carmenit. Seda kuuldes haarab Don Jose noa ja algab võitlus. Sel hetkel saabub Carmen, kes päästab Escamillo ja viib ta ära. Escamillo palub kõiki end külastada Sevillas härjavõitlusel. «Kes armastab mind, see otsigu mind» — ütleb ta Carmenile.

Leitakse peidusolev Mikaela. Ta teatab Don Jose'le, et ta ema on suremas ja ootab poega koju, et teda veel näha. Don Jose otsustab lahkuda, kuid ütleb ähvardavalt Carmenile, et kohtub temaga veel ja õiendab siis arved.

NELJAS VAATUS

Sevilla, tsirkuse-esine väljak. Tsirkusse tulevad härjavõitlusest osavõtjad. Carmen ootab Escamillo.

Frasquita ja Mercedes hoiatavad Carmenit Don Jose eest. Don Jose sulgeb Carmenile sissepääsu tsirkusse. Ta kõneleb Carmenile armastusest ja palub tagasi pöörduda tema juurde. Kuid Carmen on kõikumatu. Teda ei hirmuta isegi surma ähvardus: «Olen sündinud vabana ja suren ka vabana.» Visates Don Josele sõrmuse, ruttab ta tsirkusse. Armukadeduse hoos surmab Don Jose Carmenit.

Kostavad pidulikud marsihelid võitja Escamillo auks. Tsirkusest väljub rahvahulk. Don Jose hüüab «Teie ees on roimar!» ja pöördues Carmenit poole, ütleb ta: «Sind ma jumaldan... Carmen! Nüüd oled igavesti minu oma!»

Hind 50 kop.